

**UCHWAŁA NR XXXVII/396/21
RADY GMINY BRANICE**

z dnia 13 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.) Rada Gminy Branice uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

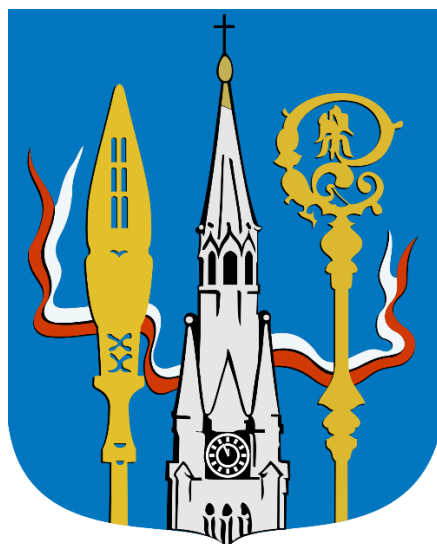
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Branice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Gminy Branice

Bogusława Dyląg

Załącznik do uchwały Nr XXXVII/396/21
Rady Gminy Branice
z dnia 13 grudnia 2021 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024

Gmina Branice

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie.....	3
II. Podstawy prawne programu	4
III. Diagnoza społeczna	4
IV. Założenia i cele programu	11
V. Działania i wskaźniki ich realizacji.....	12
VI. Opis realizacji programu.....	14
VII. Finansowanie i czas realizacji programu.....	14
VII. Monitoring i ewaluacja.....	15

I. WPROWADZENIE

Rodzina od zawsze uznawana była za fundamentalną komórkę społeczną, na podstawie której opiera się funkcjonowanie całego społeczeństwa. Stanowi ona również pierwotne i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, zapewniając mu zaspokojenie potrzeb bytowych, emocjonalnych i opiekuńczych. To właśnie rodzina, przekazując swój system wartości, kształtuje postawy społeczne i staje się wzorcem do naśladowania dla młodego człowieka w dorosłym życiu¹. Prawidłowa realizacja funkcji rodzinnych zapewnia dziecku właściwy rozwój zarówno w sferze fizycznej, psychicznej, jak i społecznej.

Współczesna rodzina narażona jest na szereg zagrożeń związanych z czynnikami natury zewnętrznej i wewnętrznej o bardzo szerokim spektrum. Do najważniejszych należą m. in. ubożenie rodzin, zwłaszcza wielodzietnych, bezrobocie, alkoholizm, przemoc i konflikty rodzinne, a także niska kultura pedagogiczna i świadomość wychowawcza rodziców². Nie sposób pominąć również negatywnych skutków związanych z wystąpieniem pandemii COVID-19, które szeroko obserwowalne będą dla społeczeństwa w niedalekiej przyszłości. Izolacja społeczna i ograniczenie kontaktów członków rodzin mogą stać się przyczyną osłabienia więzi rodzinnych i społecznych, a także negatywnie wpływać na zdrowie psychiczne zarówno rodziców, jak i dzieci.

Problemy występujące w rodzinie często mają charakter złożony i wymagają działań interdyscyplinarnych. Współpraca specjalistów z zakresu różnych dziedzin pozwala na spojrzenie na problemy rodzinne z wielu perspektyw, co wpływa na możliwość udzielenia skuteczniejszej pomocy i niwelowania negatywnych skutków. Z tego względu, w przypadku wystąpienia dysfunkcji lub innego rodzaju zagrożeń o charakterze dezorganizującym rodzinę, instytucje i służby (zobligowane ustawowo do wspierania rodziny) podejmują określone działania w celu przywrócenia prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Zgodnie z art. 176, ust. 1, pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich

---

¹ Z. Tyszka, *Rodzina w świecie współczesnym – jej znaczenie dla jednostki i społeczeństwa* [w:] *Pedagogika społeczna*, T. Pilch, I. Leparczyk (red.), wyd. Żak, Warszawa 1995, s. 137.

² P. Broda, *Zagrożenia współczesnej rodziny w wychowaniu dziecka*, wyd. Muzeum Historii Polski, Warszawa 2008, s. 24-25.

gminnych programów wspierania rodziny, które określają cele oraz sposoby i działania w zakresie ochrony i wsparcia dzieci oraz rodzin. Zadania ujęte w Programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020, poz. 821),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020, poz. 1876),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021, poz. 1249),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021, poz. 1119),
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019, poz. 2407),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021, poz. 1372),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Branice na lata 2016-2022.

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Branice to gmina wiejska, należąca do województwa opolskiego, leżąca na terenie powiatu głubczyckiego. Od północy graniczy z Gminą Głubczyce, od wschodu z Gminą Kietrz, natomiast granica południowo - zachodnia jest zarazem granicą państwową z Republiką Czeską. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 30.06.2021 r. gminę tę zamieszkiwało 6315 mieszkańców, z czego 50,9% stanowiły kobiety, a 49,1% mężczyźni.

Rys. 1. Lokalizacja Gminy Branice w województwie opolskim

Źródło: Strona internetowa Urzędu Gminy w Branicach³.

Bezrobocie rejestrowane w Gminie Branice w 2020 r. wynosiło 8,6%, w tym kobiety 9,7%, a mężczyźni 7,7%. Nieznaczna przewaga kobiet wynika w głównej mierze z tego, że to właśnie kobiety, nadal najczęściej zajmują się wychowaniem i opieką nad małoletnimi dziećmi, rezygnując jednocześnie z pracy zarobkowej.

Pod opieką Ośrodka Pomocy Społecznej w Branicach znajdują się obecnie 253 rodziny, z czego 22,13% stanowią rodziny z dziećmi do 18 roku życia. W rodzinach tych wychowuje się 198 dzieci.

Tab. 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą OPS.

Rodziny	Liczba rodzin
z dziećmi do 18 r. ż.	56
wielodzietne	24
niepełne	15
wielopokoleniowe	3

Źródło: Opracowanie własne.

³ Urząd Gminy w Branicach, <<https://branice.pl/97/opis-gminy.html>>, [dostęp: 22.11.2021 r.].

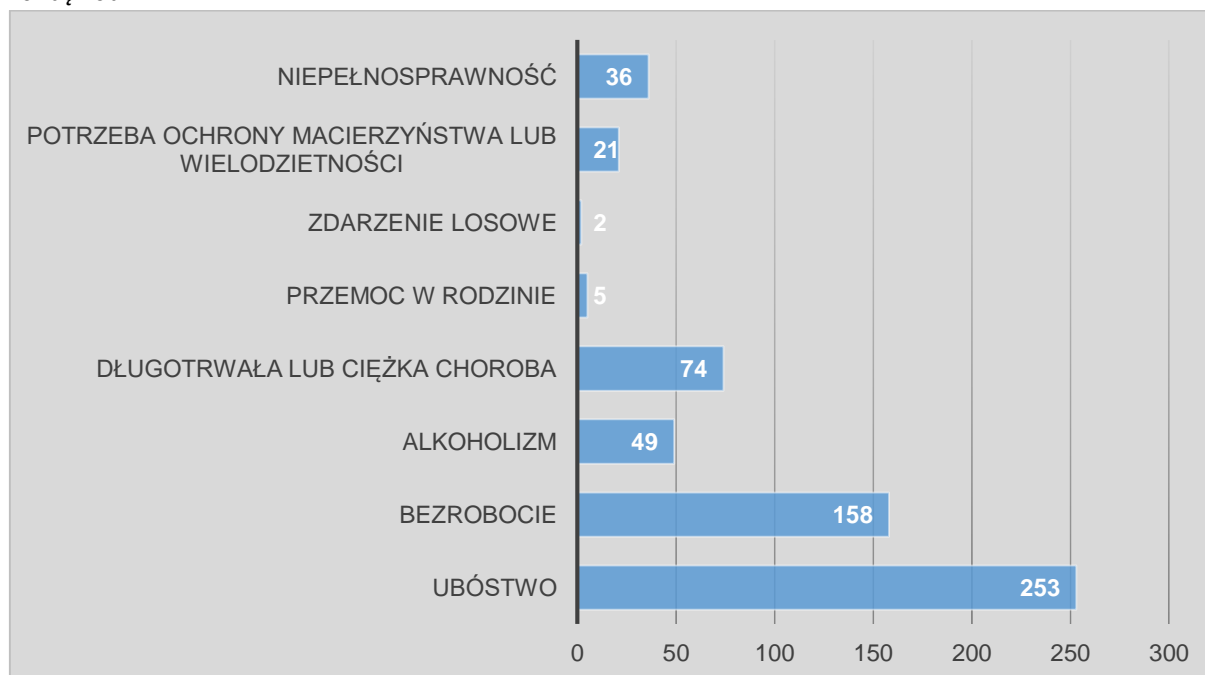
Tab.2. Rodziny objęte pomocą OPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie.

	Liczba dzieci w rodzinie							
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 dzieci	8 dzieci
Liczba rodzin	21	19	8	6	1	1	0	0

Źródło: Opracowanie własne.

Główną przyczyną przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest ubóstwo. W rodzinach zamieszkujących Gminę Branice, wychowujących dzieci do 18 roku życia jego przyczyną było najczęściej bezrobocie.

Wykres 1. Przyczyny przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w Gminie Branice z podziałem na liczbę rodzin.

Źródło: Opracowanie własne.

Ponadto, wszystkie dzieci objęte wychowaniem i edukacją w żłobkach, przedszkolach i szkołach podstawowych, z rodzin których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z jednego, bezpłatnego posiłku dziennie w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. W 2021 r. z nieodpłatnych posiłków korzysta 53 dzieci.

Szczególnie istotną formą wsparcia rodzin przeżywających trudności

opiekuńczo – wychowawcze jest wsparcie asystenta rodziny. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta rodziny należy m. in. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym także w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych i wychowawczych. Do zadań asystenta należy również wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej. W sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin zadaniem asystenta jest podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych. Asystent zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną w tym dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny oraz monitorowania funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.

W roku kalendarzowym 2021 r. wsparciem asystenta rodziny objęto 4 rodziny, u jednej rodziny prowadzony jest monitoring. Działania asystenta rodziny powinny być ukierunkowane na wsparcie dzieci i rodzin w ich naturalnym środowisku. Praca asystenta z rodziną opiera się na zapobieganiu sytuacji, w której dziecko musi opuścić swoją własną rodzinę. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny, a jest jedynie przejściową formą zabezpieczenia dziecka. Mając na uwadze więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem w takich przypadkach konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej, dających szansę na jego powrót do domu. Na podkreślenie zasługuje również fakt, iż praca z rodziną w naturalnym środowisku jest dużo efektywniejsza i tańsza, niż umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
2. 30% średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
3. 50% średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Aktualnie z terenu Gminy Branice w rodzinach zastępczych przebywa 3 dzieci, a w placówkach opiekuńczo – wychowawczych 7 dzieci.

Niezwykle istotnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej jest edukacja szkolna i przedszkolna. Wychowanie przedszkolne, realizowane jest w Gminie Branice w 3 przedszkolach publicznych, w tym: 2 prowadzonych przez Gminę oraz 1 prowadzone przez inne jednostki spoza sektora jednostek samorządu terytorialnego.

Tab. 3. Liczba dzieci objętych edukacją przedszkolną w Gminie Branice.

Placówka wychowania przedszkolnego	Liczba dzieci w roku szkolnym 2021/2022
Przedszkola publiczne (prowadzone przez Gminę)	161
Przedszkola publiczne (prowadzone przez inne jednostki spoza sektora jst)	43
Łącznie	204

Źródło: Stanowisko d/s Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Gminy Branice.

Edukacja szkolna w Branicach realizowana jest w 2 szkołach podstawowych publicznych prowadzonych przez Gminę.

Tab. 4. Liczba dzieci objętych edukacją szkolną w Gminie Branice.

Szkoła	Liczba dzieci w roku szkolnym 2021/2022
Szkoły podstawowe publiczne	402
Łącznie	402

Źródło: Stanowisko d/s Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Gminy Branice.

Gmina Branice realizuje również zadania związane z programem Karta Dużej Rodziny. Jest to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych, środków transportu, czy zniżek na zakupy w wybranych sklepach. Posiadanie Karty ułatwia dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

Podstawową formą wsparcia w kryzysach szkolnych, rówieśniczych i osobistych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych jest świetlica środowiskowa „Ziarenko”, prowadzona przez Stowarzyszenie Immaculata i Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej w Branicach. Do świetlicy mogą uczęszczać dzieci i młodzież w wieku 7-16 lat. Świetlica otwarta jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 13.00 do 17.00, a w dni wolne od zajęć dydaktycznych w szkołach czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00 do 13.00. W ofercie świetlicy znajdują się: zajęcia rekreacyjne, zajęcia muzyczne, plastyczne i taneczne, gry i zabawy, korepetycje, sekcja tenisa stołowego, zajęcia w warsztatach terapii zajęciowej, pomoc pedagoga, indywidualne zajęcia z języka angielskiego, codzienne podwieczorki oraz imprezy okolicznościowe: andrzejki, spotkania ze św. Mikołajem, zabawa karnawałowa, kiermasz bożonarodzeniowy i wielkanocny, Dzień Dziecka itp.

W zakresie organizacji czasu wolnego w Gminie Branice, warto również wspomnieć o Centrum Kultury w Branicach „Wersalka”. W placówce funkcjonuje siłownia, czytelnia, organizowane są różnego rodzaju zajęcia m. in. z robotyki, spotkania z autorami książek, a także wieczory filmowe dla najmłodszych. Centrum to cieszy się dużą popularnością zarówno wśród małych dzieci, jak i młodzieży, pełniąc dużą rolę w popularyzowaniu ciekawych form spędzania wolnego czasu.

W analizie strategicznej szczególne znaczenie odgrywa zastosowanie metody analizy SWOT. Narzędzie to pozwala na kompleksowe określenie mocnych i słabych stron systemu wspierania rodzin w gminie oraz dokonanie oceny zagrożeń i szans, które mają znaczący wpływ na całość podejmowanych działań w zakresie wspierania rodziny.

Tab. 5. Analiza SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Strategie i gminne programy, • Stałe diagnozowanie sytuacji mieszkańców Gminy Branice, • Działalność GKRPA, • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych, pedagoga, dzielnicowego, • Baza instytucji wspierających rodzinę, • Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin, • Dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe, • Aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny np. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • Inicjowanie działań na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej członków rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, • Wspieranie rodzin we wzmacnianiu i odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z rodziną oraz działania asystenta rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Słaba motywacja wśród klientów pomocy społecznej, • Wysoki wskaźnik ubóstwa, • Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, • Ograniczone środki finansowe z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę, • Brak w środowisku „animatorów kultury“ – osób propagujących zdrowy styl życia i efektywne wykorzystanie czasu wolnego przez młodzież, • Brak świetlicy socjoterapeutycznej, klubów młodzieżowych na terenie gminy, • Narastający problem przemocy w rodzinach, • Narastający problem uzależnienia od alkoholu, • Bierna postawa członków rodziny wobec problemów występujących w rodzinie.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, • Możliwość pozyskania funduszy unijnych i realizacji rządowych programów, • Zmiana świadomości społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych, • Podejmowanie działań na rzecz rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Duża liczba osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej, • Wzrost kosztów utrzymania rodzin, • Ograniczony czas pracowników socjalnych na pracę z rodziną, • Kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym, • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc w rodzinie.

Źródło: Opracowanie własne.

Zasoby instytucjonalne Gminy Branice, to instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą rodziny, w tym:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głubczycach, w tym Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Placówki Oświatowe,
- Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Głubczycach,
- Sąd Rejonowy w Głubczycach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Głubczycach,
- Organizacje pozarządowe,
- Komenda Powiatowa Policji w Głubczycach,
- Placówki służby zdrowia,
- Kościół.

IV. ZAŁOŻENIA I CELE PROGRAMU

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest stworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin, przeżywających różnego rodzaju trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Działania o charakterze pomocowym skierowane są zarówno do dzieci, jak i do całych rodzin i mają one na celu przywrócenie zdolności do właściwego realizowania funkcji rodzinnych względem poszczególnych jej członków. Zadania realizowane w ramach Programu skoncentrowane są na działaniach, również w sytuacji umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Cel główny programu został sformułowany w następujący sposób:

- **Utworzenie spójnego systemu wsparcia i opieki nad rodziną w Gminie Branice**

Natomiast cele szczegółowe Programu kształtują się następująco:

- Tworzenie efektywnego systemu wsparcia i pomocy dla rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji wychowawczych i opiekuńczych,
- Monitorowanie i diagnozowanie funkcjonowania i wydolności opiekuńczo – wychowawczej rodzin oparte na zaangażowaniu i współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz dobra i bezpieczeństwa dzieci i rodziny,
- Zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i wsparcia,
- Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych oraz przeżywających trudności w wypełnianiu swoich obowiązków wychowawczych i opiekuńczych celem przywrócenia im zdolności do prawidłowego wykonywania tych funkcji,
- Prowadzenie działań profilaktycznych na rzecz wspierania rodzin.

Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Branice jest kontynuacją poprzedniego Programu (Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021) i jest on dokumentem, który scala podejmowane działania na rzecz rodziny.

V. DZIAŁANIA I WSKAŹNIKI ICH REALIZACJI

Utworzenie Programu Wspierania Rodziny wymaga również sformułowania właściwych zadań i wskaźników określających realizację zamierzonych celów szczegółowych. Poniższa tabela prezentuje planowane działania w ramach Programu, a także wskaźniki ich realizacji oraz podmioty odpowiedzialne za ich właściwe wykonanie.

Tab. 6. Działania i wskaźniki realizacji zamierzonych celów.

Cele szczegółowe	Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizator
Tworzenie efektywnego systemu wsparcia i pomocy dla rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji wychowawczych i opiekuńczych	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego, • Podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba punktów poradnictwa, specjalistycznego, • Liczba Niebieskich Kart, • Liczba osób objętych wsparciem, 	OPS Branice, PCPR Głubczyce, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie

	<p>prawidłowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób pozostających pod opieką OPS. 	
<p>Monitorowanie i diagnozowanie funkcjonowania i wydolności opiekuńczo – wychowawczej rodzin oparte na zaangażowaniu i współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz dobra i bezpieczeństwa dzieci i rodziny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnozowanie rodzin wymagających wsparcia, • Prowadzenie pracy socjalnej z rodziną, • Współpraca podmiotów pracujących z rodziną w zakresie systematycznego diagnozowania problemów, • Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spraw skierowanych do GKRPA, • Liczba rodzin pozostających pod opieką OPS, • Liczba rodzin z uzależnieniami, • Liczba rodzin dotkniętych przemocą. 	<p>OPS Branice, PCPR Głubczyce, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie, psycholog</p>
<p>Zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i wsparcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie dostępności poradnictwa z zakresu psychologii, prawa, terapii uzależnień, • Zapewnienie wsparcia pedagoga szkolnego, • Informowanie o dostępności poradnictwa specjalistycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, • Liczba osób, które podjęły leczenie/terapię, • Liczba dzieci korzystających ze wsparcia pedagoga szkolnego. 	<p>OPS Branice, Urząd Gminy Branice, PCPR Głubczyce, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie, psycholog, terapeuta uzależnień</p>
<p>Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych oraz przeżywających trudności w wypełnianiu swoich obowiązków wychowawczych i opiekuńczych celem przywrócenia im zdolności do prawidłowego wykonywania tych funkcji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny, • Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej – dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach, • Finansowanie wypoczynku letniego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej i rzeczowej, • Liczba dzieci otrzymujących dożywianie w szkołach i przedszkolach, • Liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku. 	<p>OPS Branice, Urząd Gminy Branice, PCPR Głubczyce, psycholog, terapeuta uzależnień, jednostki oświatowe</p>
<p>Prowadzenie działań profilaktycznych na rzecz wspierania rodzin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działalności profilaktycznej w zakresie rozwiązywania 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych spotkań edukacyjnych 	<p>OPS Branice, Urząd Gminy Branice, jednostki oświatowe</p>

	problemów uzależnień od alkoholu oraz przemocy w rodzinie, <ul style="list-style-type: none"> • Działalność informacyjno – edukacyjna, • Udział w ogólnopolskich kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba odbytych kampanii ogólnoposkich, • Liczba zajęć edukacyjnych w szkołach. 	
--	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne.

VI. OPIS REALIZACJI PROGRAMU

Program realizowany będzie na terenie Gminy Branice w latach 2022-2024. Zadania określone w Programie mają na celu szeroko rozumiane wsparcie dzieci i rodzin zamieszkujących na terenie Gminy. Działania w ramach Programu będą nastawione na bezpośrednią pracę z rodziną m. in. poprzez diagnozowanie problemów rodziny i dziecka, prowadzenie monitoringu sytuacji dzieci zagrożonych lub przeżywających kryzysy, podejmowanie działań w środowisku i prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami oraz współpracę z innymi instytucjami zajmującymi się wsparciem dzieci i rodzin.

Adresatami Programu są dzieci i rodziny z obszaru Gminy Branice, a w szczególności rodziny, w których występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a także rodziny, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Program skierowany jest również do rodzin, którym Sąd ograniczył lub pozbawił je władzy rodzicielskiej.

VII. FINANSOWANIE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Określone cele i zadania w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 wymagają odpowiednich źródeł finansowania. Źródła te można sklasyfikować w następujący sposób:

- środki finansowe pochodzące z budżetu gminy w zakresie finansowania zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej,
- środki pochodzące z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową,
- środki finansowe pochodzące ze źródeł organizacji pozarządowych,
- środki finansowe pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego,

- środki pochodzące z Funduszu Solidarnościowego.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Koordinatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach. Program ten jest dokumentem określającym cele i działania w zakresie wspierania i ochrony rodziny do roku 2024, wymagającym okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w społeczeństwie. Długookresowy charakter niniejszego programu wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, politycznych, społecznych, gospodarczych i uwzględniania ich w programie. Monitoring i ewaluacja Programu Wspierania Rodziny odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości w corocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Branicach.

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1. Lokalizacja Gminy Branice w województwie opolskim.....	5
--	---

SPIS TABEL

Tab. 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą OPS.....	5
Tab. 2. Rodziny objęte pomocą OPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie	6
Tab. 3. Liczba dzieci objętych edukacją przedszkolną w Gminie Branice	8
Tab. 4. Liczba dzieci objętych edukacją szkolną w Gminie Branice	9
Tab. 5. Analiza SWOT	10
Tab. 6. Działania i wskaźniki realizacji zamierzonych celów.....	12

SPIS WYKRESÓW

Wykres. 1. Przyczyny przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w Gminie Branice z podziałem na liczbę rodzin.....	6
--	---

UZASADNIENIE

Obowiązek uchwalenia 3 - letniego gminnego programu wspierania rodziny wynika z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2020 r. poz. 821 z późn. zm.)

Przywoływany przepis mówi, że opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy. Program winien być przyjęty przez Radę Gminy w formie uchwały.

„Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024” adresowany jest do rodzin nie radzących sobie z wypełnianiem funkcji opiekuńczo - wychowawczych, a także do rodzin, które wyrażają wolę współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi objętymi instytucjonalną lub rodzinną pieczą zastępczą.

W roku 2021 na wniosek pracowników socjalnych oraz w związku z postanowieniem sądu, 4 rodziny najslabiej radzące sobie ze sprawowaniem opieki nad dziećmi i wykazujących poważne zaniedbania w sprawach opiekuńczych objęto zintensyfikowanymi działaniami wspierającymi, prowadzonymi przez asystentów rodziny.

Cele jakie stawia przed sobą Program ukierunkowane są przede wszystkim na zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, aktywizowanie rodzin do podejmowania działań wzmacniających prawidłowe wypełnianie funkcji rodzicielskich, niwelowanie deficytów osłabiających funkcjonowanie rodziny, a także tworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci objętych pieczą pod opiekę rodziców.

Cele szczegółowe nastawione są na wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych (m.in. dostarczanie wiedzy i rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziców, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, pracę z rodziną w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną naturalną), podnoszenie kompetencji i umiejętności wychowawczych i opiekuńczych rodziców, które umożliwiają wychowywanie dzieci w rodzinie naturalnej (bieżące wsparcie asystentów rodziny - systematyczna praca z rodzinami z problemem bezradności, poradnictwo), poprawę funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej (wsparcie finansowe dla rodzin zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, ustawą o dodatkach mieszkaniowych, ustawą o świadczeniach rodzinnych, ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, objęcie pomocą w formie dożywiania wszystkich potrzebujących dzieci w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”), zapewnienie infrastruktury oraz zwiększenie dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego (poradnictwo, terapia, pomoc prawna dla rodzin - odpowiednio do potrzeb, rozwijanie asystentury rodzinnej).

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione.